

TIR PROCEDŪROS, ATLIEKAMOS NAUDOJANTIS TIR ĮGALIOTOJO SIUNTĖJO STATUSU, TAIKYMAS

Turinys:

1. Teisinis reglamentavimas.
2. Tikslas ir privalumai
3. Kriterijai
4. Leidimo suteikimas
5. Išimtys
6. Pareigos
7. Svarbu

Tikslas ir privalumai

- TIR operacijos pradedamos įmonės patalpose (TIR įgaliotojo siuntėjo vietoje)
- greitesnis muitinės formalumų atlikimas (kontrolė pagrįsta rizikos analize)
- logistikos kaštų ir krovinių gabenimo trukmės mažinimas
- konkurencingumo didinimas
- muitinės žmogiškųjų išteklių taupymas

Teisinis reglamentavimas

Lietuvos Respublikos muitinės įstatymo **56¹ straipsnis**

Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2019 m. spalio 31 d. Nr. **1B-992** įsakymas „Dėl TIR procedūros, atliekamos naudojantis TIR įgaliotojo siuntėjo statusu, taikymo taisyklių ir pavyzdinės TIR įgaliotojo siuntėjo ir muitinės bendradarbiavimo sutarties patvirtinimo“.

TIR įgaliotojo siuntėjo statuso taikymas kitose ES valstybėse narėse:

Lenkijos Respublikoje nuo 2007 iki 2014 m., Latvijos Respublikoje – nuo 2016 m. pamažu buvo įgyvendinama TIR procedūros nacionalinio supaprastinimo koncepcija - įgaliotasis TIR siuntėjas.

Kriterijai (1)

TIR įgaliotasis siuntėjas - TIR knygelės turėtojas (vežėjas), ar jo atstovas (pvz. muitinės tarpininkas, siuntėjas, eksportuotojas, muitinės sandėlis ir kt.) kuris netiesiogiai naudojasi TIR procedūra ir kuris:

- įsisteigęs Sąjungos teritorijoje
- reguliariai vykdamas TIR procedūras
- nepadaręs rimtų ar pakartotinių muitų ar mokesčių įstatymų pažeidimų, t. y. nėra duomenų apie sunkias nusikalstamas veikas, susijusias su ekonomine veikla
- užtikrinantis aukštą operacijų ir prekių srautų kontrolės lygį naudodamas prekybos ir transporto duomenų tvarkymo sistemą, leidžiančią atlikti tinkamą muitinės kontrolę.
- susipažinęs su praktiniu TIR konvencijos taikymu.
- turintis technines galimybes keisti elektroniniais pranešimais NKTS priemonėmis su išvykimo muitinės įstaiga.

Kriterijai (2)

Dokumentai:

- prašymas išduoti leidimą naudotis TIR įgaliotojo siuntėjo statusu
- prašymas išduoti leidimą ar leidimas naudotis specialiosiomis plombomis
- antspaudo, numatomo naudoti TIR knygelės žymėjimui, aprašymas (pavyzdys)
- prognozuojama išlaidų, kurios būtų patirtos, negavus prašomo leidimo, suma (detalizuota pagal šių išlaidų elementus)
- informacija apie asmens, atsakingo už TIR įgaliotojo siuntėjo muitinės klausimus, kursų, susijusių su TIR konvencijos taikymu, baigimą

Jei pareiškėjas turi AEO leidimą, laikoma, kad jis atitinka Sąjungos muitinės kodekso 39 straipsnio a, b ir d punktuose nustatytus kriterijus.

Išimtys

Supaprastinimas taikomas tik Bendrijos/ne Bendrijos prekėms, kurios išvežamos iš Europos Sąjungos muitų teritorijos (eksporto ir reeksporto procedūros).

Apribojimai:

- nedenatūruotas etilo alkoholis, kurio alkoholio koncentracija, išreikšta tūrio procentais, ne mažiau kaip 80 tūrio proc., klasifikuojamas pagal Suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos (KN) prekių kodą (toliau - KN) 2207 10;
 - alkoholiniai gėrimai, likeriai ir kiti spiritiniai gėrimai, klasifikuojami KN prekių kodu 2208;
 - cigarai, cigarilės, klasifikuojami KN prekių kodu 2402 10;
 - cigaretės su tabaku, klasifikuojamos KN prekių kodu 2402 20;
 - rūkomasis tabakas, kurio sudėtyje nėra tabako pakaitalų arba jų nėra jokiuose santykiuose, klasifikuojami pagal KN prekių kodus 2403 11 ir 2403 19;
 - lengvieji automobiliai, vykstantys sava eiga, klasifikuojami KN prekių kodu 8703;
 - siuntos, kurių muitų ir mokesčių suma viršija TIR knygelės garantijos sumą (100 000 Eur);
- Prekėms, kurioms taikomi draudimai, apribojimai arba reikalingi atitinkami leidimai – **tik pateikus atitinkamus leidimus.**

Tvarka netaikoma:

- Lietuvos įvežimo/paskirties muitinės įstaigose (pakeliui)
- dalinio pakrovimo atvejais

Pareigos:

- pateikti teisingus ir tikslus TIR knygelės elektroninius duomenis muitinės išvykimo įstaigai;
- patikrinti transporto priemonei išduotą Tinkamumo liudijimą ir užplombuoti kelių transporto priemonę (naudojant TIR įgaliotojo siuntėjo plombas)
- tinkamai užpildyti ir įforminti TIR knygelę (kaip išvykimo muitinės įstaigoje), naudojant TIR įgaliotojo siuntėjo antspaudą
- informuoti prižiūrinčią muitinės įstaigą apie nustatytus neatitikimus ir pažeidimus (pavyzdžiui, suklastota TIR knygelė, su prekėmis susiję pažeidimai ir kt.)
- vykdyti kitas pareigas, nurodytas leidime

Leidimo suteikimas

- prašymo ir dokumentų pateikimas ir nagrinėjimas
- asmens atitiktis nustatytiems kriterijams.
- leidimo suteikimas ir Bendradarbiavimo sutarties pasirašymas

(nustačius TIR įgaliotojo siuntėjo daromus pažeidimus arba kai asmuo nebeatitinka šio supaprastinimo sąlygų, leidimas gali būti sustabdytas arba atšauktas)

Leidime nurodoma:

- už TIR procedūros priežiūrą atsakinga muitinės įstaiga
- vietos, kurioje bus taikoma supaprastinta procedūra, adresas
- duomenų / informacijos / dokumentų, susijusių su tranzito operacijomis, siuntimo / gavimo būdas ir terminai (NKTS sistemos priemonėmis)
- informacija apie naudojamus antspaudus ir specialiąsias plombas
- draudžiamos gabenti prekės

Svarbu:

Sustabdžius Leidimo galiojimą, jį atšaukus ar pripažinus negaliojančiu TIR įgaliotasis siuntėjas atitinkamus muitinės formalumus išsiunčiant prekes taikant TIR procedūrą atlieka įprastine tvarka.

Taisyklių nuostatos netaikomos veiklos tęstinumo procedūros atvejais

TIR įgaliotasis siuntėjas, kartu su TIR procedūros vykdytoju atsakingi už galimos atsirasti mokestinės prievolės muitinei atsiradimą dėl TIR procedūrų, įformintų naudojantis TIR įgaliotojo siuntėjo statusu, pažeidimų ir Taisyklių nuostatų nesilaikymo.

Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 15 straipsnio nuostatomis, TIR įgaliotasis siuntėjas atsakingas už muitinei teikiamos TIR procedūros elektroninių duomenų tikslumą ir teisingumą.